

PRILOG POZNAVANJU FLORE KORNATSKOG OTOČJA

With Summary in English

VALENTINA GAŽI-BASKOVA i MARIJA BEDALOV

(Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 25. 2. 1975.

Uvod

Kornatsko otočje je najbrojnija otočna skupina na Jadranu (Rubić 1952, Filipi 1972). Na površini od 230 km² ima 147 otoka i hridi (Basioli 1962, Kulušić 1965, Filipi 1972). To je arhipelag koji se proteže u šest nizova u smjeru Dinarskog gorja, južno od Pašmana između Dugog otoka i Žirja. Veliki broj otoka, njihova raspršenost te izloženost jakom djelovanju bure i juga čine Kornate teško pristupačnima, pa je vjerojatno to razlog da nisu bili dovoljno istraživani. Poteškoća je i u tome što nisu stalno naseljeni. Uglavnom ih stanovnici susjednih otoka i kopna iskorištavaju za pašu ovaca, a mjestimično su zasađeni maslinicama, vinogradima, smokvama i drugim kulturama.

Floristička istraživanja Kornatskog otočja započeta su 1802. godine, kada je Host posjetio otok Kornat (Visiani 1926). Neke biljne vrste za otok Kornat spominje Baumgartner (1916), te Ginzberger (1920). Najveći prilog flori Kornata dao je Pevalek (1930), koji je osim otoka Kornata obuhvatio i otoke: Katina, Trbuh, Obručan, Mrtvac, Levrenaka, Sestrice, Purara. U novije vrijeme Bedalov i Gaži-Baskova (1969), te Gaži-Baskova (1975) objavile su neke priloge istraživanja tog arhipelaga.

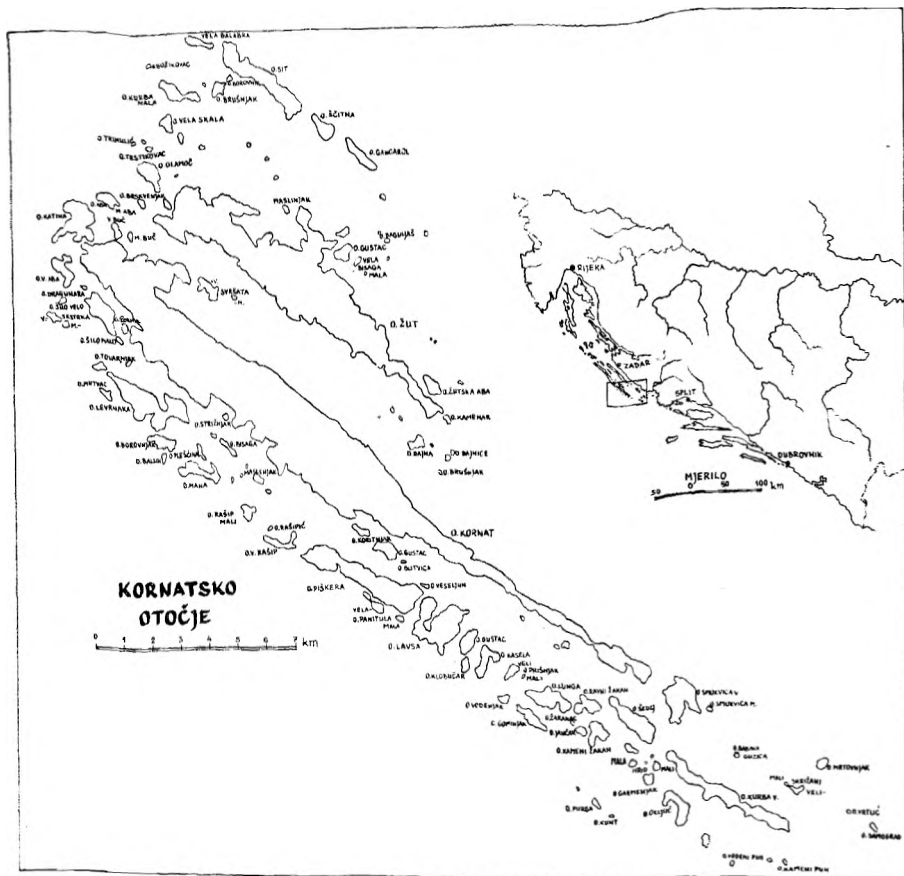
Rezultati istraživanja

Prilikom fitocenoloških istraživanja i kartiranja vegetacije Kornatskog otočja (Gaži-Baskova 1966), kao i daljnjih istraživanja, koja smo vršili na tom području u toku 1974. god. podrobnije se istraživala i flora ove otočne skupine. Osim otoka Kornata, koji smo gotovo sav obišli, obradili smo i mnoge druge otoke koje nije obuhvatio Pevalek (1930).

Tako smo istražili ove otoke i školje, idući od juga prema sjeveru: Samograd, Vrtlič, Mrtovnjak, Babina Guzica, Smokvica, Kurba, Škulj, Puhi, Oključ, Garmenjok, Purara, Kameni Žakan, Ravni Žakan, Lunga, Lavsa, Gominjak, Vodenjak, Prišnjak, Kasela, Gustac, Panitula, Piškera, Bisaga, Koritnjak, Veli i Mali Rašip, Maslinjak, Mana, Pleščina, Borovnik, Levrenaka, Mrtvac, Tovarnjak, Šilo Malo, Šilo Veliko, Zornik, Sestrice, Vela Aba, Katina, Žut, Žutska Aba, Kamenar, Mali Crnikovac i Dajna (sl. 1).

Obrađivši floristički materijal skupljen prilikom istraživanja i uporedivši ga s dosada poznatim podacima ustanovili smo za Kornatsko otočje ove nove vrste, koje dosad nisu zabilježene za to područje:

- Allium sativum* L. — na otoku Mali Crnikovac, Kameni Žakan.
Arthrocnemum fruticosum (L.) Moq. — Mrtovnjak.
Arum italicum Mill. — Koritnjak, Žut.
Asparagus officinalis L. — Purara.
Asperula cynanchica L. — Ravni Žakan, Kameni Žakan, Katina.
Asperula aristata subsp. *longiflora* (I) W. et K. Hayek — Kornat.
Bellis sylvestris Cyr. — Suha punta na Kornatu, Ravni Žakan, Piškera, Veli Rašip, Mrtvac, Zornik, Žut.
Brachypodium distachyon (L.) PB. — Vrulje na Kornatu.
Brassica oleracea L. — Purara.
Bunias erucago L. — Purara, Vrulje na Kornatu, Žut.
Bupleurum veronense Turra — Suha punta na Kornatu, Žut južno od Travnja, Kamenar.
Camphorosma monspeliaca L. — Mana.
Carex halleriana Asso — Veli Rašip.
Carlina corymbosa L. — Koritnjak, Suha punta na Kornatu, Borovnik, Vodenjak, Žut.
Carlina vulgaris L. — Koritnjak, Suha punta na Kornatu, Piškera, Mana, Levrenaka, Mrtvac, Sestrice, Vela Aba, Kamenar.
Cephalaria leucantha (L.) Schrad. ex Roem. et Schult. — Suha punta i iza Piščaka na Kornatu, Piškera.
Chenopodium bonus henricus L. — Purara.
Cichorium intybus L. — Levrenaka, Mana, Mrtvac.
Convolvulus althaeoides L. — Purara.
Crataegus monogyna Jacq. — Katina.
Cynosurus echinatus L. — Suha punta, Punta Strižanj na Kornatu, Žut.
Daucus carota L. — Purara Kamenar.
Dorycnium germanicum (Gremli) Rikli — Suha punta, iza Piščaka na Kornatu.
Dorycnium hirsutum (L.) Ser. — Suha punta na Kornatu, Gustac, Borovnik, Žut, Kamenar.
Ecballium elaterium (L.) Rich. f. — Punta Strižanj na Kornatu, Ravni Žakan.
Echinops ritro L. — Vodenjak, Rašip Mali, Mana, Purara, Mala Aba, Kamenar.
Erica arborea L. — Vela Aba.
Eryngium amethystinum L. — Mrtvac.
Filago vulgaris Lam. — iza Piščaka na Kornatu, Mana.
Genista silvestris Scop. — Mali Rašip.
Hedera helix L. — na stijenama iza Piščaka na Kornatu.
Inula crithmoides L. — Žut, Suha punta na Kornatu.

Sl. 1.

- Inula graveolens* (L.) Desf. — Suha punta na Kornatu, Mala Aba.
- Inula viscosa* (L.) Aiton — Suha punta, Trtuša na Kornatu, Mala Aba, Žut.
- Juniperus oxycedrus* L. subsp. *macrocarpa* (Sibth. et Sm.) J. Ball — Katina, Mala Aba, Mana.
- Koeleria splendens* K. Presl — Suha punta na Kornatu, Vodenjak, Mali Rašip, Mrtvac, Sestrice.
- Lotus hirsutus* Koch — Mali Crnikovac.
- Micromeria juliana* (L.) Benth. ex Rchb. — Suha punta, Vrulje na Kornatu, Gustac, Piškera, Borovnik, Žut.
- Ononis spinosa* L. subsp. *antiquorum* (L.) Arc. — Suha punta na Kornatu i Vrulje.
- Ononis natrix* L. — Suha punta na Kornatu.
- Picris hieracioides* L. — Gustac, Piškera.
- Pinus halepensis* Mill. — Suha punta, iza Piščaka na Kornatu, Žut nasuprot Penizeliću, na nekoliko mjesta na Žutu između rta Ražnja i Skunke, uvale na sjeveru o. Ravni Žakan i Lavsa, Sestrice, Katina nasuprot Dugog otoka.
- Plantago coronopus* L. — Mana.
- Plantago holosteum* Scop. — Vodenjak, Veli Rašip, Mali Rašip.

- Plantago maritima* L. — Purara.
Plumbago europaea L. Mali Crnikovac.
Polygonum aviculare L. — Ravni Žakan, Purara.
Rhamnus intermedius Steud. et Hochst. — Suha punta na Kornatu.
Rubus ulmifolius Schott — iza Piščaka na Kornatu, Ravni Žakan, Gustac, Mali Rašip, Sestrice.
Satureja montana L. — Vela Aba, Zornik, Vrulje na Kornatu.
Scilla autumnalis L. — Suha punta na Kornatu, Vrulje, Ravni Žakan, Borovnik, Zornik, Žut.
Schrophularia canina L. — Katina.
Seseli tomasinii Rechb. f. — Suha punta na Kornatu, Žut, Purara.
Seseli tomentosum Vis. — blizu Ploče na Kornatu.
Sesleria autumnalis (Scop.) F. W. Schultz — Sestrice.
Setaria viridis (L.) PB. — Žut.
Solanum alatum Moench — Vrulje na Kornatu.
Stipa bromoides (L.) Dörf. — Kornat, Gustac, Piškera, Borovnik, Žut, Kamenar.
Teucrium montanum L. — Suha punta na Kornatu.
Teucrium polium L. — Suha punta i iza Piščaka na Kornatu, Gustac, Piškera, Mali Rašip, Levrenaka, Žut, Kamenar.
Thesium divaricatum Jan ex Mert. et Koch — Kornat.
Trifolium angustifolium L. — Žut.
Urtica dioica L. — Koritnjak.
Verbascum phoeniceum L. Vrulje na Kornatu, Zornik.

Z a k l j u č a k

Prilikom fitocenoloških istraživanja i kartiranja vegetacije Kornatskog otočja pružena je mogućnost obilaska većeg broja otoka ovog arhipelaga, a time i detaljnije proučavanje flore. Kao rezultat ovih istraživanja zabilježena su 63 nova taksona za kornatsko područje. Ako tome dodamo već prije zabilježene biljke prema Hostu (Visiani 1826), Baumgartneru (1916), Ginzbergeru (1920), Pevaleku (1930), Bedalov i Gaži-Baskova (1969), i Gaži-Baskova (1975) zasad je u flori Kornata poznato 216 biljnih taksona.

Budući da su naša proučavanja stjecajem okolnosti obavljena većinom ujesen, možemo očekivati da će se daljim proučavanjem flore u proljeće naći još novih taksona. Stoga je potrebno nastaviti proučavanje flore ovog zanimljivog otočja.

L i t e r a t u r a

- Basioli, J., 1962: Razvitak ribarstva Dugootočana, Radovi IJAZ, 9, 391.
 Baumgartner, J., 1916: Studien über die Verbreitung der Gehölze im nordöstlichen Adriagebiete. (2. Teil), Abh. der Zool.-botan. Ges. 9/2, Vorarbeiten zu einer Pflanzengeographischen Karte Österreichs, III,3—12.
 Bedalov, M. i V. Gaži-Baskova, 1969: Rasprostranjenost vrste *Convolvulus lineatus* L. u flori Jugoslavije. Acta Bot. Croat. 28, 417—418.
 Ehrendorfer, F., 1973: Liste der Gefäßpflanzen Mitteleuropas, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
 Filipi, A. R., 1972: Kornati, Zadar.

- Gaži-Baskova, V.*, 1966: Vegetacijska karta Kornatskog otočja s opisom vegetacijskih jedinica, Mscr.
- Gaži-Baskova, V.*, 1975: Neka nova nalazišta biljnih vrsta na otoku Cresu, Kornatskom otočju i kopnenim dijelovima Hrvatske. Referati simpozija biosistematičara Jugoslavije u Rovinju. *Biosistematika* 1, (1) 70—75.
- Gaži-Baskova V.*, i *M. Bedalov*, 1976: Ohrana flory i rastiteljnosti Kornat, Poljoprivr. znanstv. smotra, 36 (46) 73—80.
- Ginzberger, A.*, 1920: Über einige *Centaurea* Arten der Adriatischen Küsten und Insel. I. Zur Kenntnis von *Centaurea lungensis* Ginzberger und *Centaurea ragusina*. L. Österr. Botan. Zschr 69, 89—110.
- Kulušić, S.*, 1965: Kornatska otočna skupina. *Geogr. gl.* 27, 215—239.
- Pevalek, I.*, 1930: Vaskularna flora. Prirodoslovna istraživanja sjevernodalmatinskog otočja Dugi i Kornati. *Prir. istraž. JAZU*, 16, 119—158.
- Rubić, I.*, 1952: Naši otoci na Jadranu. Split. Izdanje Odbora za proslavu desetgodišnjice mornarice.
- Visiani, R.*, 1826: De *Stirpium dalmaticarum* specimen. Patavia, I — XXIII, 1—57.

S U M M A R Y

INVESTIGATION INTO THE FLORA OF THE ISLANDS OF KORNATI

Valentina Gaži-Baskova and Marija Bedalov

(Institut of Botany, University of Zagreb)

During the phytocenological investigation and vegetation mapping of the Islands of Kornati we were given an opportunity to visit the numerous islands of that archipelago and undertake a more detailed investigation into the flora. We were able to establish 63 taxa new for the Kornati area. Together with the species reported by Host (*Visiani* 1826), *Baumgartner* (1916), *Ginzberger* (1920), *Pevalek* (1930), *Bedalov* and *Gaži-Baskova* (1969), and *Gaži-Baskova* (1975) there are now 216 species recorded for the flora of the Kornati region.

Our investigations were carried out mostly in autumn and a much greater number can be expected to be found there in spring.

It would be therefore desirable to continue the investigation of flora in those islands.

Prof. dr Valentina Gaži-Baskova i
Dr Marija Bedalov
 Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu
 Marulićev trg 20/II
 41000 Zagreb (Jugoslavija)